

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI POLITYKI

SENIORALNEJ

(NR 19)

z dnia 20 lipca 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Senioralnej (nr 19)

20 lipca 2021 r.

Komisja Polityki Senioralnej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Joanny Borowiak (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

- projekt planu pracy Komisji na okres od 1 sierpnia do 31 grudnia 2021 r.,
- informację ministra rodziny i polityki społecznej na temat tworzenia Centrów Usług Społecznych jako jednostek służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych i innych wymagających wsparcia i opieki,
- informację ministra rodziny i polityki społecznej na temat realizacji usług opieki społecznej dla osób starszych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Szwed** sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Zwiercan** sekretarz prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Jerzy Płókarz** prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej, **Kordian Kulaszewicz** wiceprzewodniczący Rady ds. Seniorów oraz Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Przybylska**, **Grażyna Kućmiewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Witam państwa serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Polityki Senioralnej. Witam państwa posłów, pana ministra, przybyłych gości. Przepraszamy za przesunięcie czasowe, ale w tym samym czasie trwały obrady innej Komisji, które się przedłużyły. W związku z powyższym jeszcze raz państwu dziękuję za obecność i wykazanie cierpliwości.

Wszyscy państwo posłowie otrzymali zawiadomienie o posiedzeniu. Czy są pytania do porządku dziennego? Nie słyszę. Mam propozycję. Z uwagi na to, że dzisiaj odbywa się równoległe dużo posiedzeń Komisji – sama mam jeszcze inne posiedzenie, a niestety nie mam zdolności bilokacji, nad czym ubolewam – mam propozycję, abyśmy zamienili kolejność rozpatrywania punktów. Na początku zaopiniowalibyśmy plan pracy Komisji. Czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Bardzo dziękuję. Zatem stwierdzam przyjęcie porządku dziennego oraz protokołu poprzedniego posiedzenia Komisji.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Szanowni państwo, marszałek Sejmu zwróciła się do przewodniczących Komisji o sporządzenie planów pracy Komisji na czas od 1 sierpnia do 31 grudnia bieżącego roku. Zostali państwo poproszeni przeze mnie – zwracam się do państwa posłów i stałych doradców Komisji – aby przekazywać swoje propozycje do planu pracy. Część państwa posłów to uczyniła, za co dziękuję. Propozycje zostały państwu przekazane drogą elektroniczną. Poprosiłam o to sekretariat Komisji, bardzo dziękuję za realizację, aby członkowie prezydium mogli się z tym zapoznać.

Czy ktoś z państwa posłów ma uwagi do przedstawionego planu pracy? Pan poseł Michał Szczerba, bardzo proszę.

Poseł Michał Szczerba (KO):

Pani przewodnicząca, nie mam uwag, ale chciałbym zaproponować Komisji wizytację, którą planowałem wcześniej. Ponieważ była pandemia, nie było to przedstawiane jako forma propozycji. Chciałbym zaproponować Komisji wizytację w domu pomocy społecznej w Warszawie przy ulicy Syreny w celu przedstawienia, jak wygląda DPS mający

w pełni wdrożoną teleopiekę. To jest pierwszy DPS w Warszawie, który został w pełni objęty tym programem.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Dziękuję, panie pośle. To jest cenna propozycja. Z pewnością odbędziemy taką wizytację. Mamy także plany, aby odbyć wyjazdowe posiedzenia Komisji. Natomiast w związku z sytuacją pandemii na chwilę obecną nie ma jeszcze przewidzianych obrad poza gmachem Sejmu w formule wizytacji.

Panie przewodniczący, zapisałam to sobie, pani Elżbieta Przybylska z sekretariatu również zapisała, wrócimy do tego tematu, jeżeli zostanie to umożliwione. Bardzo dziękuję. Myślę, że chętnie udamy się z taką wizytą.

Jeśli nie ma żadnych uwag, stwierdzam, że Komisja przyjęła plan pracy na czas od 1 sierpnia do 31 grudnia 2021 r.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Uprzejmie proszę pana ministra Stanisława Szweda, sekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, o zreferowanie informacji na temat tworzenia centrów usług społecznych jako jednostek służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych i innych wymagających wsparcia i opieki. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, przedstawię kilka ogólnych informacji. Państwo otrzymali pisemną informację dotyczącą pierwszego i drugiego punktu. Przypominam, że inicjatywę powołania centrum usług społecznych podjął prezydent Andrzej Duda i 19 lipca została ona przyjęta w formie ustawy.

Głównym celem centrum usług społecznych było stworzenie takiej jednostki, która koordynowałaby zakres działań opieki na terenie gminy, dotyczącej wszystkich sfer życia społecznego, zarówno pomocy społecznej, jak i polityki rodzinnej, promocji ochrony zdrowia, kultury, edukacji, polityki prorodzinnej. To zadanie jest fakultatywne, gminy mogą przystępować do takiego programu. Jeśli chodzi o zasady tworzenia centrów, mogą być one tworzone w dwóch trybach. Pierwszy tryb to możliwość przekształcania miejskich ośrodków pomocy społecznej w centra usług społecznych. A drugi to utworzenie centrów na podstawie porozumienia władz dwóch lub większej liczby gmin. Jak powiedziałem, zakres dotyczy koordynacji usług społecznych z różnych systemów. Centra mają również odpowiadać na potrzeby wszystkich mieszkańców, czyli będzie ogólna dostępność dla wszystkich, którzy mogą uzyskać pełną informację dotyczącą usług działających na terenie danej gminy.

Jeśli chodzi o funkcjonowanie, w tej chwili działa sześć centrów usług społecznych, ale jeszcze realizujemy program pilotażowy ogłoszony przez nasze ministerstwo. 31 grudnia 2019 r. ogłosiliśmy konkurs „Wsparcie tworzenia centrów usług społecznych i rozwój dostarczanych przez nie usług”. Działania te były w ramach programu operacyjnego „Wiedza Edukacja Rozwój”. Na pierwszym etapie zakładaliśmy, że przeznaczymy na to działanie 100 mln zł i powstanie co najmniej 30 CUS.

Jeżeli chodzi o przyjęte założenia, fundusze zostały podzielone na cztery typy projektów w zależności od wielkości gminy i rodzaju centrum usług społecznych. Pierwszy typ dla przekształcenia ośrodków pomocy społecznej w gminach do 5 tys. mieszkańców, później kolejne moduły od 5 tys. do 100 tys. i powyżej 100 tys. mieszkańców. Drugi typ działający na obszarze dwóch lub więcej gmin na podstawie porozumienia. Trzeci typ działający na obszarze gmin powyżej 100 tys. mieszkańców, powstały przez utworzenie w mieście nowej jednostki organizacyjnej, odrębnej od funkcjonującego w danym mieście ośrodka pomocy społecznej. Czwarty typ to CUS działający w ramach miast na prawach powiatu, z wyłączeniem miast wojewódzkich, powstały przez przekształcenie miejskich ośrodków pomocy rodzinie, czyli placówki wsparcia łączącej zadania OPS i PCPR.

Jeśli chodzi o konkurs, w tej chwili jesteśmy na etapie rozstrzygnięcia. Na dzień 31 maja w ramach konkursu podpisałyśmy 34 umowy na kwotę 98 mln zł. Do tego dojdzie 9 umów. Łącznie będą 43 gminy, które wejdą do tego programu. Całkowite środki, które przeznaczymy, wynoszą 130 mln zł. Zatem mamy nadzieję, że po pilotażowym okresie funkcjonowania programu zobaczymy, jak w gminach będą działać centra usług spo-

łecznych. W ostatnich tygodniach miałem okazję wizytować centrum usług społecznych razem z panią poseł w jednej gminie i muszę powiedzieć, że to jest bardzo dobre rozwiązanie, dobrze pomyślane – w jednym miejscu powstał CUS z przekształcenia MOPS, ale było też pomieszczenie dla uniwersytetu trzeciego wieku, była biblioteka, poradnia dotycząca rehabilitacji, czyli cały zakres usług, które mogą być świadczone dla mieszkańców. Można było na bieżąco to zobaczyć. To było sześć projektów, które funkcjonują w naszym kraju, jeśli chodzi o CUS.

To wszystko, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję. Od razu poproszę o zreferowanie informacji na temat realizacji usług opieki społecznej dla osób starszych.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Jeśli chodzi o drugi punkt, na ostatnim posiedzeniu trochę o nim mówiliśmy. Przypominę, że głównym celem są usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, które dotyczą oczywiście nowego programu Opieka 75+. W tej chwili on jest przeznaczony dla osób w wieku powyżej 75 lat i dla gmin do 60 tys. mieszkańców, stanowi możliwość dofinansowania usług opiekuńczych. W 2020 r. z tego programu skorzystało 509 gmin. W ramach programu usługami zostało objętych ponad 7700 osób. Łączne środki, które przeznaczaliśmy, to ponad 15 mln zł. Mamy nadzieję, że w tym roku to zainteresowanie będzie jeszcze większe niż dotychczas.

Jeśli chodzi o pomoc w formie usług opiekuńczych realizowanych przez gminy, to łącznie ponad 113 tys. osób skorzystało z tego działania. Jeśli chodzi o specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania z zaburzeniami psychicznymi, o tym też rozmawialiśmy na poprzednim posiedzeniu – na nasze działania przeznaczaliśmy 134 mln zł w 2020 r. Myślę, że dzięki tym działaniom, również dzięki programowi Opieka 75+, wzrosła liczba gmin, które świadczą usługi opiekuńcze. W 2020 r. było ponad 2200 gmin, zatem prawie 90% gmin w Polsce realizuje te zadania.

Jeśli chodzi o usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w ośrodkach wsparcia, czyli zarówno dzienne domy pomocy, ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, czyli środowiskowe domy samopomocy, kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, te informacje też państwu przekazywaliśmy. Jeśli chodzi o dzienne domy pomocy, na koniec 2020 r. funkcjonowało w Polsce prawie 500 takich jednostek z ponad 20 tys. miejsc. Jeśli chodzi o SDS, w tym zakresie na koniec roku funkcjonowało 840 placówek, mających łącznie prawie 32 tys. miejsc, tj. o 10 jednostek więcej niż w 2019 r. W 2020 r. w ramach rezerwy celowej budżetu państwa utworzyliśmy 18 środowiskowych domów samopomocy oraz jeden klub samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Na powyższe działania przeznaczaliśmy kwotę ponad 45 mln zł.

Mieszkania chronione – również jest poprawa sytuacji, chociaż w dalszym ciągu ta kwestia jest w obrębie naszych zainteresowań, zarówno w ramach programu „Za życiem”, jak również poprzez inne działania, które podejmujemy w tym zakresie. Rodzinne domy pomocy – te kwestie też omawialiśmy wspólnie na posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny w Sejmie i Senacie. Mamy też przygotowane propozycje rozszerzenia tego programu. W najbliższym czasie będziemy mogli państwu to przedstawić. Zależy nam, aby rozwijały się rodzinne domy pomocy. W tej chwili w Polsce funkcjonuje tylko 47 rodzinnych domów pomocy. Mamy nadzieję, że poprzez nasze działania zainteresujemy zarówno samorządy, ale również organizacje. Zakładamy, że samorządy mogą zlecać te zadania organizacjom pozarządowym lub osobom fizycznym, jak również znajdziemy chętnych do prowadzenia rodzinnych domów pomocy. Przy wsparciu finansowym te usługi będą dostępne w szerszym zakresie.

Jeśli chodzi o domy pomocy społecznej, na koniec 2020 r. działało w Polsce 828 gminnych i ponadgminnych DPS-ów z ogólną liczbą miejsc ponad 81 tys. Jeśli chodzi o liczbę mieszkańców, z danych na koniec roku wynika, że 75 133 osoby zamieszkiwały w DPS-ach. Widzimy, że mamy do czynienia z sytuacją wolnych miejsc w domach pomocy społecznej, a jeszcze nie tak dawno trzeba było czekać na wolne miejsca. W materiałach

mają państwo to dokładnie rozbite na kategorie, jeśli chodzi o osoby, które korzystają z tego wsparcia. W 2020 r., w okresie covidowym, domy pomocy społecznej były szczególnie chronione przez nas. Myślę, że dzisiaj możemy powiedzieć, iż udało się nam w miarę ochronić zarówno pensjonariuszy, jak i personel domów pomocy społecznej. Z rezerwy budżetu państwa przeznaczyliśmy ponad 137 mln zł dodatkowych środków, z projektów europejskich prawie 300 mln zł, a także z innych środków. Łączne wsparcie dla DPS-ów w tym trudnym roku to było prawie 600 mln zł.

Chciałbym wspomnieć o programie operacyjnym „Pomoc żywnościowa”. On jest realizowany dzięki środkom Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, czyli popularny FEAD. W 2020 r. z tej pomocy skorzystało ponad 1,3 mln najbardziej potrzebujących, w tym ponad 158 tys. osób powyżej 65. roku życia. Z uwagi na COVID-19 wiemy, że jeśli chodzi o odbiór żywności, bardzo mocno wspieraliśmy, zarówno przez Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów, przez Wojska Ochrony Terytorialnej, jak również organizacje pozarządowe czy wolontariuszy. Kontynuujemy wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019–2023. Co roku przeznaczamy kwotę w wysokości 550 mln zł.

Jeśli chodzi o podział, w 2020 r. programem zostało objętych ponad milion osób, w tym niespełna 460 tys. dzieci i ponad 556 tys. dorosłych osób. W ramach programu „Wspieraj seniora”, który jest związany z Solidarnościowym Korpusem Wsparcia Seniorów, przeznaczyliśmy ponad 50 mln zł na działania, które były realizowane bardzo dobrze podczas pandemii COVID-19. Nadal chcemy rozszerzać ten program, nie tylko ze względu na COVID-19, ale również na dalsze działania wspierające seniorów, którzy potrzebują pomocy w miejscu zamieszkania. Również w ramach programu „Wspieraj seniora” uruchomiliśmy infolinię.

Dwa ostatnie programy, które już były omawiane. Program wieloletni Senior+ na lata 2021–2025. Rozstrzygnęliśmy go już w 2020 r. Do końca 2020 r. powstało łącznie 970 ośrodków wsparcia seniora. W tegorocznej edycji przyznano dofinansowanie dla ponad 676 ofert. Aktywni+ to program, który zastąpił program ASOS. W tym zakresie w roku obecnym zostało złożonych 1658 ofert. Pozytywnie rozstrzygnęliśmy 292 oferty. Na program Senior+ przeznaczamy rocznie 60 mln zł, czyli w perspektywie 5 lat to jest 300 mln zł. Program Aktywni+ otrzymuje 40 mln zł, czyli w perspektywie 5 lat to jest 200 mln zł. Łącznie na te dwa programy przeznaczymy 500 mln zł.

To wszystko, pani przewodnicząca. Resztę informacji mają państwo w materiałach. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze, za szczegółowe przedstawienie informacji. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chce zadać pytanie? Bardzo proszę, pani poseł Marzena Okła-Drewnowicz.

Poseł Marzena Okła-Drewnowicz (KO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, panie ministrze, chcę zadać kilka pytań, a raczej porozmawiać na temat usług opiekuńczych, ale w miejscu zamieszkania. Wiem, że informacja, która została nam przedstawiona, również zawiera dane dotyczące usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Wynika z niej, podobnie jak w przypadku korzystania z całonocnych domów pomocy społecznej, że usług w miejscu zamieszkania w 2020 r. było mniej niż w 2019 r. Rozumiem, że to wynika z pandemii.

Natomiast ostatnio mamy do czynienia z różnymi sytuacjami, polegającymi na tym, że samorządy w różny sposób próbują organizować czy reorganizować usługi opiekuńcze. Wiemy, że ustawa o pomocy społecznej daje samorządom możliwość zatrudniania pracowników w OPS i realizowania tych usług. Wiemy, że samorząd może zlecać organizacjom pozarządowym czy podmiotom prywatnym na podstawie zamówienia publicznego.

Natomiast dochodzą do mnie sygnały i o to chciałam zapytać państwa. Mam pismo z Federacji Związków Zawodowych, które mówi, że jeśli takie usługi są zlecane podmiotom prywatnym, rodzi to niebezpieczeństwo. Usługi są corocznie zlecanie i corocznie trzeba wyłaniać nowy podmiot, przez co niektóre samorządy znalazły się w sytuacji, że osoby w okresie noworocznym były pozbawione pomocy. Czy państwo spotkali się z takimi sygnałami? Co więcej, na początku te usługi są tańsze, ale później trzeba doku-

pywać godziny i tak naprawdę następuje renegotiacja umów. W efekcie usługi stają się droższe.

Chcę zwrócić uwagę, że ośrodki pomocy społecznej nie mają kontroli nad tymi świadczeniami, jeżeli one są zlecane podmiotom zewnętrznym. Reasumując, dotarło do mnie wiele takich informacji. Pytanie, czy państwo jako Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, macie takie doświadczenia? Informacje, które do państwa docierają, wskazują, że jest różnica między świadczeniem usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez ośrodki pomocy społecznej a wykonywaniem tych usług przez podmioty zewnętrzne. Jaka jest praktyka, jak to wygląda w skali kraju? Ile OPS-ów realizuje usługi bezpośrednio, a ile samorządów realizuje pośrednio? Jakie są praktyki? Jakie mają państwo doświadczenia?

Moje pytanie jest podyktowane bezpośrednim doświadczeniem, które ma miejsce u mnie w regionie świętokrzyskim. Zgłaszają się do mnie osoby, które mają takie obawy. Korzystając z faktu, że omawiamy taką informację, chcę dopytać bezpośrednio przedstawicieli Ministerstwa Rodziny. Bardzo proszę o odpowiedź.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Czy jest jeszcze jakieś pytanie? Pan poseł Michał Szczerba, proszę.

Poseł Michał Szczerba (KO):

Panie ministrze, nie dostrzegłem w tym materiale informacji na temat urlopów wytchnieniowych czy opieki wytchnieniowej jako oddzielnej kategorii. Bardzo różnie ta kwestia jest prowadzona w ramach poszczególnych gmin, czasami w formule mieszkań chronionych. Czy ministerstwo uważa ten temat za ważny? Przez jaki czas kwestie urlopów czy mieszkań wytchnieniowych będziemy traktowali w formule pilotażowej, poprzez zlecenie tego zadania różnym organizacjom pozarządowym? Formuła, o której wiemy, funkcjonuje we Wrocławiu. Ile jest mieszkań czy miejsc, w których urlop wytchnieniowy może być udzielany? Jakie są zasady i jaka jest forma wsparcia ze strony Ministerstwa Rodziny?

Drugie pytanie, jeśli chodzi o same mieszkania chronione. Czy pan minister ma wiedzę, ile mieszkań chronionych powstało w ramach tzw. formuły budowy mieszkań z programu Mieszkanie+? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo proszę, panie ministrze, o udzielenie odpowiedzi.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Dziękuję bardzo. Może najpierw odpowiem pani poseł, na przykładzie programu Opieka 75+.

Pamiętam dyskusję, dlaczego dokonywaliśmy zmian w tym programie. W pierwszej wersji programu, do 20 tys. mieszkańców, były zapewnione tylko usługi opiekuńcze przez ośrodki pomocy społecznej. Jednak to słabo działało i w odpowiedzi na wnioski wpływające z samorządów rozszerzyliśmy projekt na większą liczbę mieszkańców – było 40 tys., w następnym roku zmieniliśmy na 60 tys. Później rozszerzyliśmy, aby można było zlecać świadczenia usług podmiotom prywatnym i organizacjom pozarządowym. Dzisiaj mamy 509 gmin w tym programie. Wydawało mi się, że będzie więcej, bo to jest dobra oferta. Dofinansujemy usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania do 50%, również usługi specjalistyczne. Jeśli dobrze pamiętam, na początku było 5 mln zł, może mniej, dzisiaj mamy 20 czy 22 mln zł, bo tak planujemy na ten rok. Zatem nie można zastosować jednakowej kalki do wszystkich. Może być u pani lepsza oferta, ale kluczem jest jednak ośrodek, który może, ale nie musi tego zlecić, bo to jest jego decyzja. Zatem to nie jest przymus obligatoryjny, tylko fakultatywny.

Ośrodek ma możliwości kontroli. Na pewno kontrola we własnych ośrodkach będzie lepsza. Oczywiście również istnieje nadzór wojewody, jeśli byłaby konieczność w drastycznych sytuacjach. To jest jeden z elementów wspierania opieki w miejscu zamieszkania. Myślę, że odbędziemy szerszą dyskusję na posiedzeniu Komisji. Możemy zrobić wspólne posiedzenie z Komisją Polityki Społecznej i Rodziny dotyczące strategii deinstytucjonalizacji, bo ona będzie łączyła się z kwestią opieki w miejscu zamieszkania, o czym mówiła

pani poseł. Jesteśmy na etapie zakończenia procesu prekonsultacji, w tym tygodniu będziemy chcieli ten projekt kierować do dalszych prac. Myślę, że można omówić ten temat z państwem na posiedzeniu dwóch komisji, bo on dotyczy szerokiego wachlarza usług. Nie mamy szczegółowych danych, o które pani pytała. Poproszę panią dyrektor.

Dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Justyna Pawlak:

Pani poseł, możemy jeszcze uzupełnić informację. Dwa lata temu badaliśmy świadczenia usług opiekuńczych i mamy dokładne dane, ile gmin świadczy samodzielnie poprzez zatrudnienie swoich pracowników, ile zleca organizacjom pozarządowym, ile kupuje usług od osób prywatnych. Nieraz jest tak, że gmina, podejmując decyzję o realizacji usług, a powinny być one mocno rozwijane w miejscu zamieszkania, świadczy je poprzez zakup od prywatnej firmy. Jednak później przechodzi na zatrudnienie swoich opiekunek, bo uważa, że ma nad tym kontrolę i jest lepsze jakościowo. Jednak to zależy od decyzji samorządu. Takie dane możemy jeszcze uzupełnić na piśmie.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Odpowiem jeszcze panu przewodniczącemu. Dane możemy uzupełnić, bo nie ma tego w materiale. Tym zajmuje się minister Wdówik, jeśli chodzi o opiekę wytchnieniową. Postaramy się przedstawić te dane panu przewodniczącemu i całej Komisji.

Jeśli chodzi o mieszkania, chcemy jak najbardziej rozwijać ten moduł. To również będzie wynikać ze strategii deinstytucjonalizacji, bo to jest jeden z elementów, który chcemy angażować, chociażby przy zmianach dotyczących funkcjonowania opieki w DPS-ach. Przykładowo jeśli są miejsca w DPS-ach, będziemy chcieli stworzyć takie warunki, żeby można było z tego korzystać. Mam nadzieję, że po okresie przerwy wakacyjnej będziemy mogli państwu przedstawić strategię deinstytucjonalizacji i wtedy moglibyśmy porozmawiać szerzej na ten temat. W zakresie mieszkań chronionych mamy blok, który będzie dotyczył tej kwestii. Jeśli chodzi o opiekę wytchnieniową i program Mieszkanie+, nie mam takiej wiedzy, nie zbieraliśmy takich danych.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo proszę, pani poseł.

Posel Marzena Okła-Drewnowicz (KO):

Bardzo dziękuję. W nawiązaniu do wypowiedzi pana ministra, dziękuję za propozycję i uważam, że zorganizowanie wspólnego posiedzenia dwóch Komisji: Polityki Senioralnej oraz Polityki Społecznej i Rodziny jest dobrym pomysłem. To, że będziemy mówili o deinstytucjonalizacji – wiemy, jak to jest bardzo potrzebne.

Chciałam zadać pytanie w kontekście wsparcia organizacji usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Czy na dzisiaj tym programem, z którego mogą korzystać samorządy, jest Opieka 75+? Tak to rozumiem. Jednak samorządy do 60 tys. mieszkańców mogą dzisiaj ubiegać się o środki bez względu na to, czy organizują samodzielnie usługi opiekuńcze czy zlecają podmiotom, organizacjom pozarządowym lub firmom komercyjnym. Taką możliwość mają dzisiaj wszystkie samorządy, które tak naprawdę mogą u siebie na miejscu zorganizować trzy formy organizacyjne. Czy oprócz tego programu mamy jeszcze inne możliwości wsparcia? Czy pan minister ma wiedzę? Czy w momencie, gdy będziemy rozmawiali o deinstytucjonalizacji, będziemy rozmawiali również o innych, nowych formach wsparcia? Czy oprócz tego planu będzie jeszcze inny program wspierający deinstytucjonalizację, w której opieka w miejscu zamieszkania jest fundamentem? Dziękuję.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Oczywiście, wyprzedając trochę to, co dzisiaj omawialiśmy, głównym celem jest stworzenie maksymalnej opieki w miejscu zamieszkania. To jest główny cel całej strategii. Oczywiście ona będzie rozpisana w czasie, ale nie będzie zamykała innej drogi dotyczącej usług opiekuńczych, specjalistycznych oraz usług instytucjonalnych. Można łatwo zapisać w programie, że zlikwidujemy usługi instytucjonalne, ale co w zamian?

Doskonale wiemy, szczególnie państwo, którzy są w parlamencie od wielu lat, wiedzą, że były podejmowane różne próby zmian i one kończyły się przesuwaniem w kolejnych

latach, do których mieliśmy się dostosowywać. Jeśli chodzi o dzisiejszy stan, oczywiście oprócz programów, bo w tym materiale bardziej skupiliśmy się na działaniach podejmowanych w ramach naszej ustawy dotyczącej pomocy społecznej, możemy jeszcze dołożyć działania, które są u pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych. Chodzi o asystenta osoby niepełnosprawnej. Programy, które są w naszym ministerstwie, cały czas funkcjonują. Budowanie centrów opiekuńczo-mieszkalnych też w jakimś zakresie odpowiada na te działania, chociaż trochę szerzej. Programów dotyczących usług opiekuńczych jest dużo. Przygotowany materiał dotyczy obszaru mojego działania, dlatego nie przedstawialiśmy innych przykładów. Jeśli jest takie oczekiwanie, postaramy się przekazać państwu taki materiał ze strony ministra Wdówika.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, w ramach pilotażu w moim mieście, w Myślenicach, powstał CUS. Bardzo dobrze, gdyż teraz pracownicy uczą się nowej formy organizacyjnej wszystkich usług. Przy okazji zmienili też nastawienie w stosunku do tego, co wykonywali do tej pory. Mam pytanie. Wiadomo, że po pilotażu ministerstwo ma dalsze plany. W jaki sposób ma funkcjonować i jakie będą dalsze wyniki? Czy po pilotażu CUS-y będą mogły liczyć na dodatkowe dofinansowanie?

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję panu posłowi Władysławowi Kurowskiemu i poproszę pana ministra o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Dziękuję. Tak, Myślenice są miastem, w którym działa CUS. Odpowiadając wprost na pytanie, chcemy wykorzystać dwie role, czyli rozwijać CUS w dalszym ciągu, bo uważamy, że to jest dobra forma. W strategii wpisaliśmy między innymi, żeby na terenie gminy CUS stał się również koordynatorem działań dotyczących usług społecznych. Jeśli chodzi o bezpośrednie wsparcie finansowe, oczywiście będzie kontynuacja z programu RPO. Mamy program pilotażowy, a później centra będą mogły dalej funkcjonować z regionalnych programów operacyjnych.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Stwierdzam, że Komisja wysłuchała i przyjęła informację do wiadomości. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Bardzo dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.